

Lausunto Oikeuspalveluviraston ehdotuksesta organisaatorakenteen ja toimipaikkaverkoston muuttamiseksi

Maakuntahallitus 08.06.2026
84/06.05.00/2026

Valmistelija

Susanna Kaskinen
puh. +358 40 682 5819
susanna.kaskinen@ekarjala.fi

Oikeusministeriö pyytää lausuntoa Oikeuspalveluviraston ehdotuksesta organisaatorakenteen ja toimipaikkaverkoston muuttamiseksi. Lausunto tulee antaa lausuntopalvelu.fi -sivustolla 11.6.2026 mennessä.

Lausuntoehdotus:

Etelä-Karjalan liitto kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta, joka koskettaa Etelä-Karjalan kunnista etenkin Imatraa ja maakunnan pohjoispään asukkaita.

Oikeuspalveluvirastolla on Manner-Suomessa 22 oikeusaputoimistoa ja 22 edunvalvontatoimistoa. Oikeusaputoimistoista annetaan myös talous- ja velkaneuvonnan palveluita. Ehdotuksen mukaan Manner-Suomessa olisi jatkossa 9 oikeusaputoimistoa, 5 edunvalvontatoimistoa ja 5 talous- ja velkaneuvontatoimistoa.

Etelä-Karjala kuuluisi ehdotuksessa Itä-Suomen edunvalvontatoimiston ja talous- ja velkaneuvonnan alueeseen ja Kaakkois-Suomen oikeusaputoimiston alueeseen. Toimistoilla olisi toimipaikka Lappeenrannassa. Aluejaot eivät siis ole yhtenevät, mutta toimistoaluejakoa enemmän alueen asukkaita koskettaisi toimipaikkaverkoston rakenne.

Oikeuspalveluvirastolla on nykyisen asetuksen mukaan 158 toimipaikkaa. Niistä suurimmassa osassa (98) ei ole henkilöstöä, vaan toimipaikassa käydään tarvittaessa ajanvarauksella. Oikeuspalveluvirasto on esittänyt, että virastolla olisi jatkossa 38 toimipaikkaa, joissa tarjotaan Oikeuspalveluviraston palveluita.

Ehdotuksessa esitetään Oikeuspalveluviraston toimistorakenteen ja toimipaikkaverkoston merkittävää supistamista. Taustalla on valtion etenkin tuottavuustavoitteista ja palvelu- ta toimitilaverkkouudistuksesta johtuvia syitä. Ehdotuksessa on lisäksi mainittu, että oikeuspalveluviraston toimipaikkaverkoston pirstaleinen rakenne vaikeuttaa mm. johtamista, resurssien kohdentamista ja henkilöstön yhdenvertaista kohtelua.

Laajan toimipaikkaverkoston ja johtamisjärjestelmän järjeistäminen on paikallaan, mutta ehdotus on hyvin organisaatiolähtöinen ja valtion menojen säästöpainesta johtuva eikä sen vaikutuksia asiakkaiden tosiasiallisiin mahdollisuuksiin saada tarvitsemaansa palvelua, asiakkaan asioinnin kustannuksiin ja ajankäyttöön ole kiinnitetty riittävästi huomiota. Oikeuspalveluviraston palvelut koskettavat erityisen paljon jo ennestään taloudellisesti heikommassa tai muuten haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä. Monet palvelut edellyttävät henkilökohtaista tapaamista, vaikka sähköinen asiointi onkin pääasiallinen asiointitapa. Sähköinen asiointi ei

ole kuitenkin itsestään selvyyttä kaikille palvelua tarvitseville asiakkaille. Harvaan asuttujen alueiden autottomien asukkaiden huonot julkiset liikenneyhteydet tuovat oman vaikeuskertoimensa henkilökohtaiseen palveluun pääsulle.

Toimipaikkaverkostoa karsiminen tarkoittaisi mm. Lappeenrannan oikeusaputoimiston Imatran toimipaikan sulkemista. Imatran toimipaikka tarjoaa tällä hetkellä oikeusavun lisäksi talous- ja velkaneuvontaa ajanvarauksella. Toimipaikan sulkeminen olisi selvä heikennys Imatran seutukunnan asukkaille tarkoitettuun valtion palveluverkkoon. On huomattava, että esimerkiksi Parikkalan kunnan pohjoisimmista osista Imatralle on enemmän ajoaikaa kuin kriteerinä käytetty enintään tunti.

Jos ehdotuksen mukaisesti Oikeuspalveluviraston toimipaikkaverkostoa supistetaan, on huolehdittava siitä, että palvelujen saatavuus on turvattu kaikille niitä tarvitseville ja että henkilökohtaiset tapaamiset voidaan sujuvasti järjestää niin, että viranomaisen edustaja tulee asiakastapaamisiin lähemmäksi asiakasta eikä niin, että asiakas joutuu järjestelemään liikkumistapojaan ja ajankäyttöään kohtuuttoman paljon.

Oikeuspalveluviraston viranhaltijoiden kelpoisuusvaatimuksiin ja kielitaitovaatimuksiin Etelä-Karjalan liitolla ei ole lausuttavaa.

Esityslistan liitteenä on Oikeuspalveluviraston toimistorakenteen ja toimipaikkaverkoston uudistamista koskeva esitys.

Ehdotus

Maakuntahallitus hyväksyy lausuntoehdotuksen Etelä-Karjalan liiton lausunnoksi.

Päätös